

En europeisk reumatologkongress har ägt rum i Stockholm för andra gången efter att reumatologin blev en vetenskap i Europa. Första gången var på 60-talet då mötena ordnades vart fjärde år, och deltagarna var några hundra. Andra gången - nu - ordnas kongresserna varje år, och 8 500 deltog.

En EULAR-kongress år 2002

Är det någonting viktigt?

TEXT LARS KLARESKOG, PROFESSOR I REUMATOLOGI, KAROLINSKA SJUKHUSET/KAROLINSKA INSTITUTET, PRESIDENT FÖR DEN EUROPEISKA REUMATOLOGKONGRESSEN 2002

Reumatikerförbundet var värd tillsammans med Läkarsällskapets reumatologförening, och både barnreumatologerna och alla de i reumatologin som inte är läkare deltog. Naturligtvis måste Sveriges reumatiker undra - till vilken nytta för mig och de mina? Jag hade förtroendet att vara kongresspresident, ett slags heders-titel för den lokale värden.

Professor Lars Klareskog talar vid kongressens invigning. Foto Ingrid Lundberg

Nästan alla mina patienter vet att jag är både forskare och läkare. Och nästan alla frågar förr eller senare ungefär så här: För det första - när kommer forskningen att förstå varför jag fick min sjukdom, så att man kan hindra att den drabbar andra - mina barn, mina barnbarn? När kommer bättre behandlingar för mig? För det andra - hur vet ni vad man forskar om på andra håll i världen - och samarbetare ni med de andra? Ibland får jag också en tredje fråga: Hur får man idéerna till forskningen och hur går det till när en ny behandling utvecklas? Alla dessa frågor är de mest naturliga man kan ha när man lider av en kronisk sjukdom som inte fullt kan botas. Samtliga rör på olika sätt det

internationella kunskapsutbytet, som är själva fundamentet för nästan allt som vi kan göra bra inom medicinen.

Var kommer idéerna ifrån?

För att börja med den tredje frågan, är utgångspunkten för vilka frågor som ställs naturligtvis ofta mötet mellan den forskande läkaren, sjukgymnasten, sjuksköterskan med flera och patienten, där man ser hur en sjukdom utvecklas och vilka brister som finns i dagens behandling. Men fortsättningen - hur man kan förstå något om sjukdomen som tidigare varit oförstått, och hur en ny behandlingsprincip kan uppstå, formuleras ofta i de person-

liga samtalen mellan forskare som arbetat med liknande problem, men på olika sätt och i olika länder och med olika förutsättningar. Att skapa mötesplatser för dessa personliga samtal är ett av de viktigaste syftena med de internationella kongresserna. De flesta mötena äger faktiskt inte rum under de stora föreläsningarna, utan under de "utställningar" av resultat från olika forskare som ägde rum varje dag i Stockholm.

Sammanlagt 1 200 utställningsskärmar "posters" hade producerats av forskare från mer än 50 länder. Under två timmar varje dag, vandrade de flesta av kongressens aktiva deltagare runt bland dessa utställare, med den ansvarige forskaren närvarande vid sin skärm. Vid alla de många tusen samtal som ägde rum där, föddes, tror vi, några av de viktigaste idéer som leder till nästa effektiva terapi mot reumatisk sjukdom. Samarbeten skapas, där nationsgränser är helt betydelselösa.

De gränslösa mötena

Den andra frågan, om att hela tiden veta vad som görs på andra håll i världen, är naturligtvis avgörande både för att använda den senaste kunskapen i patientvård här i Sverige, och för att undvika dubbelarbete och onödigt konkurrens. Vid sidan av det nödvändiga läsandet av tidskrifter och böcker om andras forskningsresultat, är också här de personliga mötena kritiska. Fortfarande - trots all vår elektroniska kommunikation - är det viktigt att höra de enskilda forskarna, både inom akademi och läkemedelsindustri, själva presentera vad de gjort och höra kritiska kommentarer från andra under och efter föreläsningarna.

Det är också här, vid de översiktliga föredragen som de kliniskt verksamma reumatologerna fräschar upp sina kunskaper så att man också under kommande år behandlar patienterna i Boden, Hudiksvall och Borås på samma sätt som på universitetsklinikerna i Boston eller London. Och det är också här som vi som kongressorganisatörer har att göra de viktiga avvägningarna mellan att låta läkemedelsföretagen presentera sina nyaste

terapi, och samtidigt låta de bästa oberoende forskarna i världen göra sina kritiska kommentarer och ge sina rekommendationer, oberoende av de enskilda företagen. Rätt genomfört kan sådana diskussioner bli de viktigaste garantierna för att pengar till läkemedel används mest effektivt. Fel avvägt finns risk för att den enskilde läkaren blir fångad av ensidig reklam. Sammantaget blir behovet av gemensam kritisk internationell diskussion om dessa frågor mycket viktig för vår vardagliga behandling av reumatiker i Sverige.

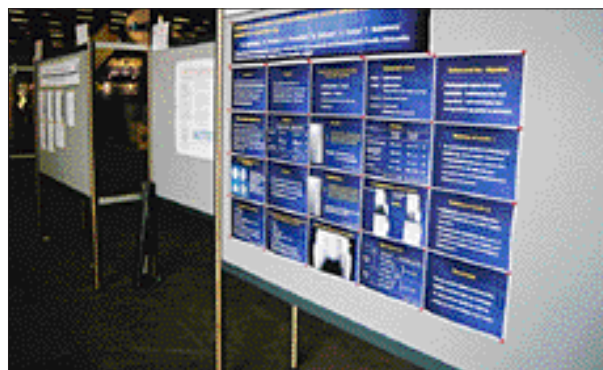
Vart är reumatologin på väg?

Till sist, så förmedlar kongresserna i bästa fall en känsla till alla som deltar av vart reumatologin och den medicinska vetenskapen är på väg, om något nytt väntar bakom hörnet och i så fall när det kan komma. Kanske får hoppet om att sjukdomarna kommer att kunna botas någon gång, näring.

Alla de här frågorna som både jag och mina patienter har, och som är nästan omöjliga att besvara, kan man ha ett meningsfullt samtal kring efter att ha känt atmosfären på ett möte som det i Stockholm.

Profession och patientförening

Jag tror och hoppas att många, både läkare, sjuksköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, kuratorer, underskö-

Vid de sammanlagt 1 200 utställningsskärmar "posters" som hade producerats av forskare, ägde många intressanta samtal rum. Samtal som troligtvis gav upphov till nya impulser och infallsvinklar.

terskor, sekreterare och framför allt de patienter och kanske anhöriga som deltog, har fått en ny inblick och uppskattning av den internationella reumatologin, och dess möjligheter. Jag hoppas också att denna forskningsbilaga till Reumatikertidningen ska kunna förmedla samma inblick till alla er som inte hade möjlighet att vara med på mötet. Det blir nämligen första gången över huvudet som resultat och tankar kring en sådan här kongress beskrivs för patienter och andra intresserade utanför kretsen av forskare och läkare. Därmed blir Forskningsbilagan om EULAR ett av uttrycken för hur vi i Sverige försöker samarbeta kring forskning och forskningens resultat inom reumatologin, så att dessa blir självklara gemensamma angelägenheter för forskare, sjukvårdsarbetande och patienter/anhöriga.

Läs alltså artiklarna med intresse för vad var och en förmedlar, men också med tanke på att de bara utgör exempel på det mycket snabba framsteg som inte bara görs inom reumatologisk forskning i juni 2002 utan varje månad och där allt sker i ett internationellt sammanhang. Och där de resurser som Reumatikerförbundet och andra ger till svenska forskare är en förutsättning för att vi i Sverige ska kunna fortsätta att både bidra till den internationella kunskapsutvecklingen och skörda frukterna av den.

Att skapa mötesplatser för personliga samtal är ett av de viktigaste syftena med de internationella kongresserna.

Foto Ingrid Lundberg